

Megáll az Istennek Igéje

(445 éve hunyt el Huszár Gál nyomdász reformátor)

Előfohász: A mi reformációi istentiszteletünk megáldása és megszentelése jöjjön a Szentháromság Istentől, a mi kegyelmes Atyánktól, megváltó Urunk, Jézus Krisztustól és a megszentelő Szentlélek Úrtól. Ámen.

Kezdő ének: 151. dicséret: Uram Isten, siess minket megsegíteni...

Köszöntés: „Uram, igéd örökké megmarad, szilárdan, akár az ég. Nemzedékről nemzedékre megmarad igazságod. Megszilárdítottad a földet, ezért áll. Döntéseid szerint áll ma is, mert téged szolgál a mindenség. Ha nem törvényed gyönyörködtetne, elpusztulnék nyomorúságomban. Sohasem felejttem el utasításaidat, mert azokkal éltetsz engem. Tied vagyok! Szabadíts meg, hiszen utasításaidat kutatom (Zsolt 119, 89-94).“ Ámen.

Előima

Könyörgünk mennyei édes Atyánk a te Szentlekedért, hogy bocsásd le a mennyből fénylő világát, hogy újítson meg minket, vegye el szívünknek minden homályát és érthessük a Te szent akaratodat. Ó, Szentlélek, árvák kegyelmes Atyja, szegény gyarló bűnösöknek bátorítója, hitükben tántorgóknak erős gyámolítója, légy lelkünknek édes vendége és a mi szomorú szívünknek igaz öröme. Te tanítottad régen a prófétákat, igazgattad nyelvüket és írásukat. Te tetted bölccsé a szent apostolokat, hogy megtérítsék Tehozzád e széles világot. Önmagunkért könyörgünk. Vedd el a mi szívünknek hitetlenségét, világosítsd meg elménk nagy sötéttségét, rontsd le a gyűlöletnek kegyetlenségét. Kérünk ma élő reformátoraidért, válassz el minket egyedül magadnak élő templomul. Ajándékozz nekünk igaz hitet, hamísítatlan reménységet, és önzetlen szeretetet, hogy úgy érezzünk, és úgy cselekedjünk, amivel kifejezhetjük döntésedet felőlünk. Más alapra nem tudunk építeni, csak Rád Krisztusunk, másképp nem tudunk cselekedni, mint Te. Cselekedj hát ma is, és maradjon a te áldásod bűnös népeden. Jézusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen.

Textus: Királyok II. könyve 22, 8-20

„Egyszer csak így szólt Hilkijjá főpap Sáfán kancellárhoz: Ezt a törvénykönyvet találtam az Úr házában! És odaadta Hilkijjá a könyvet Sáfánnak, hogy olvassa el. Ezután Sáfán kancellár a királyhoz ment, és jelentést tett a dolgról a királynak. Ezt mondta: Szolgáid összeszedték a templomban található pénzt, és odaadták az Úr házában levő munkások felügyelőinek. Jelentette Sáfán kancellár a királynak azt is, hogy Hilkijjá főpap egy könyvet adott át neki, és felolvasott belőle Sáfán a királynak. Amikor a király meghallotta a törvénykönyv igéit, megszaggatta a ruháját. Majd ezt a parancsot adta a király Hilkijjá főpapnak,

Ahikámnak, Sáfán fiának, Akbórnak, Mikájá fiának, meg Sáfán kancellárnak és Aszájának, a király udvari emberének: Menjetek, kérdezzétek meg az Urat, hogy mit jelentenek ennek a megtalált könyvnek az igéi rám és az egész népre, Júdára nézve! Mert nagy haragra gyulladt ellenünk az Úr, mivel nem hallgattak elődeink ennek a könyvnek az igéire, és nem tették meg mindazt, ami élénk van írva. Hilkiájá főpap, Ahikám, Akbór, Sáfán és Aszájá tehát elment Hulda prófétahoz, aki Sallúmnak, Tikvá fiának, Harhasz unokájának, a ruhák őrizőjének volt a felesége, és Jeruzsálem új városrészében lakott; és beszéltek vele. Hulda így szólt hozzájuk: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Mondjátok meg annak az embernek, aki hozzám küldött benneteket: Ezt mondja az Úr: Én veszedelmet hozok erre a helyre és lakóira, annak a könyvnek minden ígéje szerint, amelyet Júda királya elolvasott. Mert elhagytak engem, és más isteneknek tömjéneztek, hogy bosszantsanak engem kezük mindenféle csinálmányával. Ezért gyulladt fel lángoló haragom ez ellen a hely ellen, és nem alszik ki! De mondjátok meg Júda királyának, aki azért küldött benneteket, hogy megkérdezzétek az Urat: Ezt mondja az Úr azokról az igékről, amelyeket hallottál: Mivel meglágyult a szíved, és megaláztad magad az Úr előtt, amikor meghallottad, hogy mit jelentettem ki erről a helyről és lakóiról, hogy milyen pusztulás és átok vár rájuk, megszagattad ruhádat, és sírtál előttem, ezért én is meghallgatlak! - így szól az Úr. Ezért őseid mellé foglak tétetni, békességgel kerülsz sírodba, és nem látod meg azt a nagy veszedelmet, amelyet erre a helyre hozok! És megvitték a választ a királynak."

Reformáció napján összesereglett keresztyén gyülekezet, drága testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Amikor az ember elolvassa a Tízparancsolatot, és belemélyül a szavakba, a Lélek vezetésével teljes szívvel, teljes lélekkel és teljes elmével olvassa, rádöbben, hogy nem tudja megtartani. Gyenge, esendő, bátortalan szavai, tettei, mulasztásai mögött minden ember szívében „ott suttog a bűn.” (ld. Zsolt 36,2) Az ószövetség népe mindig a törvény hallatán döbönt rá bűnös voltára. A tíz ige volt az, amely megalázta, porba sújtotta, cölöpökkel döngölte a földbe az Úr előtt. Igazán csak ekkor Izráel fiai ráeszméltek, hogy nem cselekedték azt, amit az Úr rendelt és kijelentett. A királyok idejében nem igen törődtek a törvény felolvasásával. A templomi istentisztelet része volt, de ahogy látjuk, mélyen a templom falai között maradt elásva. A hatalom, a nyereségvágy és az uralom jelentett mindent. A politika, a vezetés, az ide-oda való sántikálás jelentette az életet, csak nem az

Úrhoz való kiáltás. Jósiás király idejében Hilkiáj főpap találja meg a templom rendezésekor és átszervezésekor a törvénykönyvet. Ott porosodott valahol a tíz ige, amelyről minden alkalommal megemlékeztek. A Sínai hegyen történő kijelentés olyan nagy élmény volt a zsidók számára, mint nekünk a Lélek kitöltetésének az ünnepe. Megtalálták. A legelső olvasója Sáfán kancellár a királynak is tolmácsolja. Olvassák a törvénykönyvet, kinyitották a megtalált tekercset. Kézbe vették Isten akarata szerint és elkezdtek tanulmányozni. Meglátták, hogy „Isten Igéje élő és ható (Zsid 4,12).” Meglátták, hogy Isten szavában, kijelentésében megtérésre való hívás van. Döntés születhet az emberben, amikor elolvassa és szembesül azzal, hogy „haszontalan szolga, és csak azt tette, ami a kötelessége volt.” (lásd Lk 17,7-10) Ma, amikor együtt vagyunk, drága testvérek, és nyilvánosan hangzik az ige, menjünk csak végig lelkiekben a törvény betűin. Tízparancsolat. Tíz ige a reformáció napján. Kedves Testvérek! Legyen számunkra ma is tükör, fék és ösztöke, hogy életünk megjobbuljon, szolgálatunk kiteljesedjen, és mindennemű cselekedetünk áldássá váljon életünkben. Olyan erő van a törvénykönyvben, amely meglágyította a vezető szívét. Mély, leírhatatlan bűnbánat támadt szívében. A lélek és a szív teljes átadása és magával ragadása. Istennek Pozsonyi népe! Leírhatatlan élmény Isten Igéjét olvasni. Leírhatatlan élmény az Úr igéivel foglalkozni. Az írott Ige milyen hatással van Jósiásra, milyen nagy változás történik szívében és lelkében. Külsőleg megszaggatja ruháját, belsőleg pedig szétszakítja az önvád, a mély fájdalom, bűnei feletti sírás és jajgatás, mert nem érti, de végül megérti. Egyet tud, vétkeztünk, de miért most és így hangzik az ige? A bűn felismerésére juttatja el az Ige az embert. Az írott Ige tolmácsolását végezte a Felső-Magyarországon kezdő Huszár Gál nyomdász reformátor is. Kassa prédikátora, Debrecen reformátora, a Komáromi Református Egyházközség megalapítója énekeskönyvet, imádságos könyvet szerkesztett és adott a nép kezébe. Magyar nyelvre fordította és nyomdája által közre adta a Heidelbergi Kátét. Magyarországon a reformáció

idején a nyomdák 90%-ban járultak hozzá az ige terjesztéséhez. Nyomdáját a kassaiak mentették át Debrecenbe, onnan Komáromba szállította, majd Nagyszombat után Komjátiban telepedett le. Ütötték, verték, Gutenberg vívmányát többször is elkobozták tőle, de Ő mégis írt és szolgált vele és általa. Az élő igét nyomtatta. Az írott és nyomtatott igét adta az iskolamesterek, prédikátorok, diákok és városi polgárság kezébe. Megtaláltatta az Isten Lelke általa népünkkel a törvénykönyvet, mint egykor Izráel életében Hilkija főpappal. Ő is hozzájárult Isten akarata szerint ahhoz, hogy a három részre szakadt Magyarország meglássa és beismerje bűneit, megvallja nyomorúságát, elhibázott lépéseit kinyilvánítsa. Kiadott könyvei között szerepeltek Sztáray Mihály: Igaz papságnak tüköre, Bornemisza postillájának I. kötete. Legfontosabb munkája éppen énekeskönyve, egyik legrégebb magyar dallamforrásunk. Megtaláltatta népünkkel a törvényt, a betűt a Lélek által írta népünk szívébe Isten akaratát. Olyan eszköz volt, aki nemcsak akkor, de ma is vallaná: *„Uram Isten siess, minket megsegíteni. Ily nagy szükségünkben, Jézus Krisztusért, mi Urunkért és Megváltónkért.”* Ez a rövid fohász és könyörgés ott van énekeskönyvünkben, szeretjük és hitünk záloga. Huszár Gál vallomása, bűnvallása az, hogy Jézus Krisztus érdeméért van menetelünk az Atyához. Minden szó, minden tett, minden betű Jézus Krisztus által lett igenné és ámenné. Az ószövetségi törvény evangéliummá változott Őbenne, Őáltala és Ővele. Jézus az út, Jézus a kimenekedés lehetőségét nyújtja. A törvény Krisztusig nevelőnk, pedagógusunk. Ma is hangzik. Van és lesz veszedelem, van megbocsájtás és elvettetés, *„Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlökön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni* (IKor 10,13).” Vigyázni, amikor a kísértő azzal jön, ami az én gyenge pontom. Ápolom, olvasom az evangéliumot, naponként megharcolom a hitnek szép harcát, és hitemmel megragadom Krisztust, akinek az indulatát, alázatát próbálom elsajátítani. Könyörgök hozzá, hogy minden lépésben legyen vezérem, hogy amikor „kibicsaklik a lelki

bokám”, szilárdan, erős hittel meg tudjak állni Előtte és megvallani: „Uram, Isten siess.”

Jósiás megtudta Isten akaratát, de úgy, hogy Isten tükröt mutatott neki a törvény által. Ő megtisztította testét, lelkét, megszaggatta ruháját és elfogadta Isten akaratát. Elfogadta, hogy lesz veszedelem, jön a pusztulás, és elfogadta a törvény betűit. Jézus Krisztus, ma önmagát kínálja neked, úgy ahogy kínálta Huszár Gál életében is és életével is kiadványait keresztül a 16. századi felső – Magyarországnak. Kassa, Komárom, Nagyszombat, Komjáti polgárai megértették az Úr akaratát. Megértették, hogy a tiszta, igaz isteni ige tudja őket átformálni és bűnbánatra készíteni. A tíz ige meghatározó. Jézus betöltötte a törvényt, sőt megszigorította azt. Teljes mértékben. Olvassuk csak el a Hegyi Beszéd igéit, Ő ott értelmezi igazán a törvényt. Rádöbbenünk, hogy Isten Igéje nincs bilincsbe verve még akkor sem, ha valaki megkötöz, elferdít, rád parancsol, vagy épp elkobozza eszközödet az ige terjesztéséhez. Emberi erő nem tudja megállítani Isten Igéjét. Emberi bűn nem képes megálljt parancsolni, mert Isten Igéje célba ér. A „vigyázz, kész, rajt” hármasságban nyer igazán alapot. Nincs kijelentés több évszázada a királyok korában, és egy tíz sor mégis teljesen meg tudja változtatni a király, a kancellár, és a főpap gondolkodását. Isten Igéje elménk megújulásával, gondolkodásunk megváltoztatásával, épülő, építő kritikával láttatja meg, hogy baj van, sőt nagy baj lesz, ha.... A törvény és az evangélium kritikus barátaink életünkre, szolgálatukra, családunkra, népünkre és gyülekezetünkre nézve. Huszár Gál próbálta mindenki kezébe letenni a törvényt és az evangéliumot, bűnbánatra hívta szolgálatával a népeket. Lásd meg ma Pozsony népe, hogy bűnbánat nélkül, Isten tiszta, elegyíthetetlen valósága nélkül nincs élet, nincs közösség, nincs bátorság, csak lelketlenség, fegyelmetlenség, hatalomátvétel és háborúság. Isten Igéje Lelkén keresztül viszont megújít, felemel és kivezet. Hulda próféta asszony megmondta a jövődöt, Huszár Gál tolmácsolta a jövődöt. Olvasd mindig a Szent Bibliát és Te is megkapod hited és reménységed

beteljesülését. Meglátod, hogy Jézus Krisztus él. Részese lehetsz ajándékainak. Részese lehetsz a törvény helyett az evangélium valóságának: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) Ámen.

Utóíma:

Siess nagy Úr Isten az én segítségemre. Légy figyelmes az én beszédemre. Emlékezzél szent ígéretedre velem kapcsolatban. Hitből és tiszta szívből arra kérlek: Engedd meg, hogy szent igédből megismerhesselek, teljes életemben csak Téged dicsérhesselek és minden dolgaimban Téged nézhesselek. Az én életemet tartsd meg szent nevedért, a Te szent Fiadnak kedves szerelméért. Uram, nem kérem hosszú életet, hogy itt e világon hizlaljam testemet, sem hogy öregbítsem híremet-nevemem. Egyedül azért esedezem, hogy árnyék életem Téged szolgáljon, hadd legyek szolgálád a Te országodban, örök lakóhelyemen, melybe Jézus Krisztus által helyeztetem. Szent Fiad vállára raktad az én bűneimet, ördög rabságából megváltottál engem, Érette fiaddá fogadtál engem, örökössé tettél, mint édes gyermeket.

A te népedért esedezem, könyörgöm, mint kegyes Atyához, hogy mindig szólj Hozzám. Szánd meg a Te megszomorodott egyházadat, hogy ne haragod, hanem kegyelmed legyen látható rajta. A te Pozsonyi gyülekezetet immáron építsd meg! Rútságát az én hitemnek Úr Isten, ne nézzed, hanem szent Fiadnak halálát tekintsed. Szegény fiaidat immár segítsd meg. A te jóvoltodért mindörökké áldunk, irgalmasságodért felmagasztalunk. Új és tiszta szívet teremts már mi bennünk! Tied legyen, Isten, mindenben dicsőség a te szent Fiaddal, és minden tisztesség, Szentlélek Istennel egyenlő felségben, a Szentháromságban mindörökké. Ámen.

Jézus mondja: Ti azért így imádkoztatok...

Adakozás: „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét; hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok (IIKor 8,9).“

Áldás: „Ember Fia. Edd meg, amit itt találsz. Edd meg ezt a tekerccset és azután menj és szólj Izráel házához. Emberfia, rakd tele a hasadat, töltsd meg a gyomrod ezzel a tekerccsel. Meg is ettem, és olyan édes volt a számban, mint a méz (Ez 3,1-3).“ Ámen.

Záró ének: 390. dicséret 1-2.4. verse: Erős vár a mi Istenünk...